

Vyučovacia séria:

„Cirkevná disciplína“

John MacArthur

„Keby tvoj brat zhrešil proti tebe, choď a pokarhaj ho medzi štyrmi očami. Ak ťa poslúchne, získal si svojho brata. Ak ťa neposlúchne, vezmi so sebou ešte jedného alebo dvoch, aby všetko bolo zistené svedectvom dvoch alebo troch svedkov. Ak ich neposlúchne, povedz to cirkevnému zboru; ak neposlúchne ani cirkevný zbor, nech ti je ako pohan a colník. Veru, hovorím vám: Čokoľvek zviažete na zemi, bude zviazané na nebi, a čokoľvek rozviažete na zemi, bude rozviazané na nebi. A zase vám hovorím: Ak sa dvaja z vás dohodnú na niečom na zemi, že budú prosiť o to, dostane sa im toho od môjho Otca, ktorý je v nebesiach. Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.“

Matúš 18:15-20

1. Nepochopenie cirkevnej disciplíny

Existuje len málo aspektov cirkevného života, ktoré dokážu spôsobiť väčší rozruch v zbere ako praktizovanie cirkevnej disciplíny alebo zborovej kázne. Súčasné dogmy týkajúce sa zdvorilosti a tolerancie úplne vytláčajú z mnohých zborov praktizovanie cirkevnej disciplíny, čo vedie k tomu, že bežnou súčasťou zborového života sa stáva neviazaná telesnosť, hriech bez pokánia a falošné prejavy viery.

Bezohľad na to, ako veľmi je nejaký zbor liberálny, vždy v ňom musí existovať určitá hranica, kedy sa už stupňujúci hriech nemôže tolerovať. Vždy nastane určitý moment, kedy bude nevyhnutné riešiť hriech v zbere konfrontáciou. A keď vinná strana odmietne činiť pokánie, konečným výsledkom môže byť aj exkomunikácia (vylúčenie) zo zboru. Toto platí obzvlášť v prípadoch, keď hriech vinníka môže ublížiť iným alebo keď tento hriech má za následok verejné potupenie Kristovho mena.

„Cirkevná disciplína“ je teologický výraz na popis určitých biblických postupov, ktorých účelom je vysporiadanie sa s hriechom v zborovom spoločenstve. Je to veľmi výstižný pojem, pretože podobne ako aj pri rodičovskej výchove alebo disciplíne je cieľom náprava, rovnako je to aj cieľom cirkevnej disciplíny. Cirkevná disciplína je úspešnou vtedy, keď dôjde k pokániu a zmiereniu. Keď je však neúspešná, konečným dôsledkom je exkomunikácia nekajúceho hriešnika zo zboru. Avšak premena hriešnika je vždy prioritnou túžbou.

Pred nejakým časom sme sa tejto téme venovali v našom rádiu. Bol som nesmierne šokovaný, koľko ľudí nám posielalo listy s tým, že považovali akúkoľvek formu cirkevnej disciplíny za absolútne neláskavú. Jedna poslucháčka, ktorá potom priznala, že si vypočula len určitú časť z tohto nášho vysielania, nám napísala:

„Celý proces cirkevnej disciplíny znie tak nesmierne obmedzujúco a prísne. Nemôžem uveriť tomu, že by sa mohol nejaký zbor svojim členom vyhrážať exkomunikáciou za to, čo robia vo svojom súkromí. A ani si nedokážem predstaviť zbor, kde by verejne pred celým zhromaždením prednášali hriechy jednotlivcov. To, čo človek robí vo svojom voľnom čase, je jeho súkromnou vecou a nie vecou celého kresťanského spoločenstva. Zbor by mal byť miestom, kde sa človek učí prekonávať hriech. A ako sa teda človek má naučiť prekonávať hriech, keď môže byť exkomunikovaný? Keď sa nestaráme o našich vlastných členov, tak sa nijako nelíšime od rôznych siekt. Neviem si predstaviť Krista, že by niekoho exkomunikoval zo svojej cirkvi. Nebol to práve On, ktorý vyhľadával hriešnikov a vyhýbal sa samospravodlivým? Konieckoncov, lekára nepotrebujú tí, ktorí sú zdraví. Som nesmierne rada, že môj zbor nevyučuje členov, ktorí hrešia. Inak by tam nezostal nikto z nás! Myslela som si, že evanjelium je o odpustení...“

Názor tejto poslucháčky odkrýva mnoho veľmi bežných a rozšírených nedorozumení v tejto veci:

Po prvé, cirkevná disciplína nie je protikladom k odpusteniu. V skutočnosti, Pán Ježiš poukazuje na to, ako by malo prebiehať odpustenie v prípade, že hriech jedného človeka má vplyv na viacerých v spoločenstve.

Po druhé, cirkevná disciplína nie je o kontrolovaní životov ľudí. Hriechy, ktoré si vyžadujú cirkevnú disciplínu, nie sú len nejakými neúmyselnými prestúpeniami, drobnými nepríjemnosťami alebo len nejakými jednoduchými prestúpeniami. Vždy sa jedná o vážne porušenie jasných biblických princípov: o hriechy, ktoré škodia ostatným veriacim, ničia jednotu a čistotu spoločenstva. Takéto hriechy nie je možné zakrývať. V takýchto prípadoch je potrebné sa s hriechom vysporiadať. Sú podobné kvasu, ktorého zlé účinky

v konečnom dôsledku dokážu preniknúť do celého spoločenstva (1. Korintským 5:6).

Po tretie, správna cirkevná disciplína nikdy nie je v rozpore s Kristovou vôľou. Dokonca sám Kristus nám zanechal spôsob, akým sa máme vysporiadať s hriechom v spoločenstve (Matúš 18:15-20). Ak si myslíte, že Pán Ježiš by nikdy nesúhlasil s tým, aby bol niekto, kto hreší a nečiní pokánie, potrestaný a vylúčený, tak máte veľmi skreslený pohľad na Krista (Matúš 7:21-23, Zjavenie Jána 2:5, 2:21-23, 3:15-16).

Po štvrté, správne aplikovaná disciplína je vždy prejavom lásky. Rovnako ako Boh s láskou vychováva veriacich, ktorí hrešia (Židom 12:7-11). Z postupu, ktorý je opísaný v Matúšovi 18, je zrejmé, že je úplne legitímne, aby cirkev bola nástrojom pre láskyplné povzbudenie, rovnako ako aj nástrojom pre biblické karhanie. Správne aplikovaná cirkevná disciplína je obrazom Božej lásky voči Jeho deťom.

Po piate, verejné karhanie je až posledným krokom pri cirkevnej disciplíne, nie prvým. Tento posledný krok, kedy je hriech jednotlivca predložený pred celé spoločenstvo, nie je so zámerom niekoho zdiskreditovať, práve naopak: cieľom tohto kroku je s láskou poukázať na hriech, aby mohlo dôjsť k pokániu a napraveniu jednotlivca.

Pokiaľ sa v zbore odmieta cirkevná disciplína, v konečnom dôsledku to vedie iba k chaosu. Platí to ako v rodine tak aj zbore. Žiadny dospelý človek nemá radosť z detí, ktoré sa správajú zle a nie sú vychovávané. Neschopnosť praktizovať cirkevnú disciplínu vedie s istotou k tomu, že spoločenstvo prestane duchovne rásť. Rovnako je to aj istá cesta k Božiemu hnevu (Zjavenie Jána 2:14.20).

Ježišove nariadenia ohľadom cirkevnej disciplíny v 18. kapitole Matúša sú veľmi jasné a jednoznačné. Práve preto ide o veľmi dobrú skúšku toho, ako hlboko je zbor poslušný Kristovi. Ľudia sa ma veľmi často pýtajú, čo by mali v zbore

hľadať. Na prvých priečkach v mojom zozname je pevná biblická a láskavá disciplína. Jedna vec je istá: Pokiaľ zbor nijakým spôsobom nerieši hrešiacich členov, koleduje si o dlhodobé a vážne problémy.

2. Miesto a účel cirkevnej disciplíny

Si znechutený z toho, že v tvojom zbore je hriech rešpektovaný? Odmietajú vedúci tvojho zboru uznať hriech alebo reagovať na očividný hriech v zbore? Nie si sám.

Mnoho verných jednotlivcov v zboroch je frustrovaných a bezmocných, pretože vidia ako pretrvávajúce a neriešené hriechy ničia ich spoločenstvo. Pasivita mnohých vedúcich je spôsobená tým, že chcú vystupovať ako láskaví a chcú sa vyhýbať konfliktom. Táto neochota a odmietavý postoj čeliť rôznym zvrátenostiam v zbore nie len poškodzuje spoločenstvo, ale je aj prejavom neposlušnosti voči Kristovmu jasnému príkazu.

Pán Ježiš nám dal zjavné nariadenia, ako sa máme vysporiadať s hriechom v zbore:

„Keby tvoj brat zhrešil proti tebe, chod' a pokarhaj ho medzi štyrmi očami. Ak ťa poslúchne, získal si svojho brata. Ak ťa neposlúchne, vezmi so sebou ešte jedného alebo dvoch, aby všetko bolo zistené svedectvom dvoch alebo troch svedkov. Ak ich neposlúchne, povedz to cirkevnému zboru. Ak neposlúchne ani cirkevný zbor, nech ti je ako pohan a colník.“ Matúš 18:15-17

Miesto cirkevnej disciplíny

Všimnite si, že Pán Ježiš použil slovo „zbor“ vo 17. verši dvakrát. Grécke slovo pre zbor je „ekklesia“ a doslova znamená „vyvolený“. Toto slovo je občas použité na

označenie akéhokolvek zhromaždenia ľudí, ako napríklad v Skutkoch apoštolov 7:38, kde toto slovo označovalo zhromaždenie Izraelcov v období Exodu.

Niektorí preto tvrdia, že to, čo hovoril Pán Ježiš v 18. kapitole, čo bolo ešte pred Letnicami, neplatí pre novozmluvnú cirkev. Dôležité je však poznamenať, že ešte pred Letnicami predstavil Pán Ježiš svojim učeníkom koncept svojej cirkvi, keď im povedal, že ju nepremôžu ani brány pekla (Matúš 16:18). Práve preto sa nariadenia, ktoré povedal Ježiš v 18. kapitole vzťahujú aj na novozmluvnú cirkev. Je veľmi ťažké si predstaviť, ako by mohla fungovať novozmluvná cirkev bez týchto princípov opísaných v tejto kapitole.

Pravdupovediac, Pán Ježiš veľmi jasne naznačoval, že zhromaždenie Božích vyvolených ľudí je tým správnym miestom pre praktizovanie cirkevnej disciplíny. Neexistuje žiadny vonkajší súd alebo externá necirkevná autorita, ktorá by bola schopná riešiť otázku hriechu (1. Korintským 6:1-3).

Je Božím zámerom, aby sa disciplína uplatňovala v zbore. Skutoční veriaci sú motivovaní takto konať v úprimnej láske jedného voči druhému (1. Jána 3:14). Z tohto kontextu je zrejmé, že cirkevná disciplína konaná v láske voči našim spoluveriacim je neoddeliteľnou súčasťou budovania dobrého a zdravého spoločenstva.

Účel cirkevnej disciplíny

Správne aplikovaná disciplína je vždy motivovaná láskou. Jej prvoradým cieľom je pokánie hriešneho brata: „*Ak ťa poslúchne, získal si svojho brata.*“ (Matúš 18:15). Toto má za následok aj očisťovanie zboru, pretože si hriešnik začne dávať väčší pozor na svoj život a bude sa vyhýbať konfrontácii.

Cieľom cirkevnej disciplíny nie je vyhadzovať ľudí, strápnovať ich, hrať sa na Boha, byť samospravodlivým alebo byť autoritatívnym. Cieľom disciplíny je priviesť ľudí späť k správne vzťahu s Bohom a so zvyškom tela Kristovho.

Disciplína nemá byť praktizovaná ako odvetá za niekoho hriech. Cieľom je pokánie, zmierenie a obnova, nie odplata a poníženie.

Tento princíp je zrejmý aj z 18. kapitoly Matúšovho evanjelia. Pre slovo „získať“ v 15. verši je použité grécke slovo „kerdaino“, ktoré je často používané v spojitosti s finančným ziskom. Týmto Kristus poukazuje na brata ako na vzácny poklad, ktorý chceme získať späť. Toto by mal byť postoj každého kresťana, ktorý chce konfrontovať svojho brata alebo sestru v súvislosti s ich hriechom.

Toto je koniec koncov vyjadrením Božieho postoja, pokiaľ sa jedná o disciplínu: Boh vníma každú dušu ako poklad, ktorý chce získať späť. Toto je presne ten kontext, v akom hovorí Pán Ježiš tieto slová. Verše, ktoré predchádzajú týmto Ježišovým slovám o disciplíne, hovoria o Bohu ako o milujúcom pastierovi, ktorí sa zaujíma o každú jednu ovečku zo svojho stáda:

„Čo myslíte? Keby niekto mal sto oviec a jedna z nich by zablúdila, či nenechá tých deväťdesiatdeväť na vrchoch a nepôjde hľadať tú, ktorá zblúdila? A keď sa mu ju podarí nájsť – veru vám hovorím – väčšmi sa jej raduje ako oným deväťdesiatim deviatim, ktoré nezablúdili. Tak nie je vôľa vášho Otca v nebesiach, aby zahynul čo aj len jeden z týchto maličkých.“ Matúš 18:12-14

Každý kresťan musí mať takýto postoj. Je lákavé sa niekedy vydať cestou najmenšieho odporu a vyhnúť sa tak konfrontácii, obzvlášť keď už tento hriech ťahá brata alebo sestru zo spoločenstva. Toto je však ten moment, kedy musíme začať najviac konať. Toto je srdce skutočného pastiera, ktorý je ochotný prejsť akúkoľvek vzdialenosť, len aby navrátil do stáda zranenú ovečku.

Konfrontácia nie je jednoduchá a ani by nemala byť. Nemáme byť len nejakými povrchnými sľedičmi, ktorí sa neustále rýpu v súkromí druhých. Keď však niekto zhreší, máme povinnosť pred Bohom ísť za ním a láskavo ho konfrontovať. Voči tomuto nemôžeme namietat' s tým, že to nie je našou vecou. Akonáhle sme si vedomí hriechu, ktorý ohrozuje dušu a život veriaceho, je našou povinnosťou napomínať, konfrontovať a pomáhať pri náprave a získaní hriešnika. Toto sú ušľachtilé a potrebné veci.

Navzdory všetkému, musíme byť nesmierne obozretní v tom, aby naše úmysly pramenili vždy z lásky voči tomuto človeku. Je totiž veľmi jednoduché si zamilovať napomínanie motivované zlými úmyslami. Pýcha veľmi jednoducho dokáže znečistiť proces disciplíny rovnako ako každú inú cnosť. Toto je aj dôvod, prečo Pán Ježiš veľmi jasne varuje, aby ešte pred tým, ako by niekto išiel konfrontovať svojho blížneho, skúmal najprv sám seba. Musíme si byť istí, že my sami nemáme v oku brvno, kým začneme vyberať smietku z oka svojho blížneho (Matúš 7:3-5).

Osoba, ktorá je pod cirkevnou kázňou, s veľkou pravdepodobnosťou nebude činiť pokánie hneď, pretože sa bude cítiť urazená a zneužitá, rovnako ako neposlušné dieťa, ktoré niekedy pohŕda výchovou svojich rodičov. Nie je preto vôbec neobvyklé, že osoba, ktorá je konfrontovaná, obviní toho druhého, že je neláskavý a neférový. A toto je o to väčší dôvod pre tých, ktorí konfrontujú niekoho, aby skutočne venovali veľkú pozornosť láskavému prístupu a skúmaniu vlastných motívov.

Láska dokáže prikryť množstvo hriechov (1. Petra 4:8) a preto sú chvíle, kedy je nevyhnutné prehliadnuť niektoré hriechy spáchané našimi bratmi a sestrami v Kristovi. Sú však aj momenty, kedy je nevyhnutné hriech konfrontovať a vyzývať k pokániu. Kde je však táto hranica a kto má zodpovednosť konať? Na tieto otázky sa pozrieme v nasledujúcom článku.

3. Tvoja osobná zodpovednosť v cirkevnej disciplíne

Ako sme videli aj v predošlom článku, Písmo je veľmi jasné v otázke dôležitosti a účelu cirkevnej disciplíny. Sám Pán Ježiš dal cirkvi autoritu nad vykonávaním zborovej kázne alebo cirkevnej disciplíny (Matúš 18:15-20). V prvom rade však musí výzva k pokániu hriešnika začať medzi štyrmi očami, až následne, ak neposlúchne hriešnik túto výzvu, sa môže kázeň začať riešiť v širšom kruhu svedkov.

Obmedzenie hriechu

Pán Ježiš na začiatku veľmi jasne zdôrazňuje, že prvotná konfrontácia hriešnika musí vždy začať na úrovni jeden na jedného: „*Keby tvoj brat zhrešil proti tebe, chod' a pokarhaj ho medzi štyrmi očami.*“ (Matúš 18:15). Cirkevná disciplína nepodlieha nejakému výboru. Ak hriešnik učiní pokánie, nie je vôbec potrebné do toho zaťahovať niekoho iného.

Výchova je úspešná, keď sa podarí potlačiť účinky hriechu bez toho, aby bolo do toho vtiahnutých zbytočne veľa ľudí. Cieľom cirkevnej kázne je teda potlačiť hriech ešte skôr, než by sa musel riešiť v širšom kruhu spoločenstva. Vo väčšine prípadov, ak dôjde k pokániu ešte v rannom štádiu, nemusí sa o hriechu dozvedieť nikto okrem páchatela hriechu a poškodeného (alebo svedka tohto hriechu).

Táto osobná a súkromná konfrontácia opísaná v Matúšovi 18. kapitole znamená pre nás tiež to, že cirkevná disciplína je zodpovednosťou každého jedného veriaceho v zборе. Nie je to niečo, čo musí jednotlivec automaticky delegovať vedúcim zboru. V skutočnosti, keď človek vidí svojho blížneho hrešiť, vôbec nie je správne, aby s tým išiel hneď za staršími zboru alebo za niekým iným: „*Chod' a pokarhaj ho medzi štyrmi očami.*“ (Matúš 18:15)

Veľa kresťanov je presvedčených, že cirkevná disciplína je výsadou len pre starších zboru. Toto však nie je vôbec pravda. Čistota zboru je vecou každého jednotlivca v zbore. Zodpovednosť konfrontovať hriech leží na tom, kto tento hriech spozoruje. Nie je správne presúvať túto zodpovednosť na niekoho iného. Nerozširujte vedomie tohto hriechu viac, ako je nevyhnutné. A mimochodom modlitba za hrešiaceho brata by nemala byť alternatívou k poslušnosti Kristovmu jasnému príkazu konfrontácie.

Tento príkaz konfrontovať hriech nás vedie k ďalšej otázke: Ktoré hriechy sú tie, ktoré treba podrobovať disciplinárnemu konaniu opísanému v Matúšovi 18?

Jednoducho povedané, cirkevná disciplína je nevyhnutnou reakciou na hriech, ktorý nie je možné bezpečne prehliadnuť bez toho, aby ublížil jednotlivcovi alebo Kristovmu telu (cirkev, zbor). Musíme si byť vedomí týchto parametrov. Peter napísal: „*A nadovšetko, verne sa milujte vospolok, lebo láska prikrýva množstvo hriechov.*“ (1. Petra 4:8). Tieto Petrove slová nevyklúčujú praktizovanie cirkevnej disciplíny pri nekajúcich členoch zboru, je to jednoducho pripomenutie si toho, že kresťania by mali vedieť prehliadať hriechy páchané voči ich osobe a mali by byť vždy pripravení odpustiť urážky a neláskavosť.

V anglických prekladoch Matúša 18:15 je jemný rozdiel. V moderných prekladoch sa tento verš prekladá: „Keď tvoj brat zhrešil, choď a napomeň ho.“ V inom preklade je tento verš preložený: „*Ak tvoj brat zhreší proti tebe...*“ Aj v starovekých rukopisoch sa niekde objavuje „proti tebe“ alebo len jednoducho „Ak tvoj brat zhreší,“ čo nám naznačuje, že máme ľudí konfrontovať s hriechom aj napriek tomu, že sa ten hriech netýka priamo našej osoby.

Avšak tento rozdiel v prekladoch je koniec koncov nepodstatný, keď si uvedomíme, že akýkoľvek hriech spáchaný v spoločenstve je spáchaný proti celému Kristovmu

telu. Preto či už niekto zhreší priamo „proti tebe“ alebo nepriamo, choď a pokarhaj ho medzi štyrmi očami.

Niektoré praktické príklady hriechu spáchaného priamo voči nám môžu byť napríklad: keď nás niekto fyzicky napadne v hneve, okradne nás, oklame nás alebo nás ohovára. Nesprávnou reakciou by v takýchto prípadoch bolo, keby sme sa chceli pomstiť, keby sme v sebe roznecovali hnev alebo keby sme išli a riešili tento hriech s inými bez toho, aby sme išli najprv za svojim bratom, ktorý voči nám zhrešil. Prejav lásky voči nemu spočíva v tom, keď ho okamžite konfrontujeme ale v súkromí a s túžbou pomôcť mu činiť pokánie.

Medzi hriechy, ktoré nie sú prestúpeniami priamo proti nám ale proti celému spoločenstvu, môžu patriť napríklad: telesné správanie, pohrdanie duchovnými povinnosťami, lenivosť alebo doktrinálne chyby. Akonáhle sa brat alebo sestra začne vzdal'ovať od spoločenstva, je to strata pre celé spoločenstvo. Preto akýkoľvek hriech, ktorý by spôsobil vzdialenie sa nejakého člena zo spoločenstva, je hriechom, ktorý sa týka aj každého jednotlivca, ktorého úlohou je konfrontovať tento hriech.

Navyše každý hriech, ktorý potupuje Kristovo meno, je hriechom aj proti nám samotným, pretože ako Kristovi vyslanci sme tým hriechom rovnako potupovaní. Preto ak uvidíš svojho brata v podobnej situácii, tak by si ho mal ísť osobne napomenúť medzi štyrmi očami. Napriek tomu, že nie si osobne terčom tohto hriechu, nezbavuje ťa to zodpovednosti ísť a konfrontovať svojho brata s týmto hriechom. Toto je presne situácia, ktorú Pavol odsudzuje v Korintskom zbore, kde tolerovali hriech uprostred ich spoločenstva (1. Korintským 5).

Dokonca aj hriechy spáchané voči nekresťanom by mali byť predmetom cirkevnej disciplíny, pretože zneuctujú Krista v očiach sveta a tak prinášajú pohanu aj na celé spoločenstvo.

Takže akýkoľvek hriech, ktorý spozorujete, by mal byť dôvodom na zváženie cirkevnej disciplíny: nie len tie hriechy, ktoré sa týkajú priamo vás. Vo všetkých prípadoch je vaša zodpovednosť rovnaká: súkromne konfrontovať hriešnika s jeho hriechom.

Po týchto slovách je dôležité si pripomenúť to, čo som povedal na začiatku: Cirkevná disciplína je nevyhnutnou reakciou na hriech, ktorý nie je možné bezpečne prehliadnúť bez toho, aby ublížil jednotlivcovi alebo Kristovmu telu (cirkvi, zboru). Musíme mať na mysli tieto podmienky. Cieľom konfrontácie musí byť vždy pokánie a prostriedky použité k dosiahnutiu by mali byť používané s láskou, trpezlivosťou a milosťou. Posledná vec, ktorú zbor potrebuje je armáda samozvaných detektívov, ktorých jediným cieľom je čistiť celé spoločenstvo od hriechu.

Žiaľ, súkromná konfrontácia nevyústi vždy v pokánie. Toto je dôvod, prečo Ježiš popisuje štyri kroky v cirkevnej disciplíne. Pozrieme sa na ne podrobnejšie v nasledujúcich článkoch.

4. Cirkevná disciplína: Súkromná konfrontácia

Predstavte si v budove nejakú bombu, pri ktorej stoja pyrotechnici, ktorí len tak čakajú, kým vybuchne. Čo by sa asi tak mohlo stať? Určite by došlo k nemalým zraneniam a títo pyrotechnici by určite boli potrestaní pre svoju nečinnosť.

Napriek tomu v mnohých zboroch, kde hriech bez pokánia čaká ako taká časovaná bomba, vidíme vedúcich, ktorí jednajú ako neschopní pyrotechnici, ktorí sa len tak nečinne prizerajú. A keď príde k nečakanej „explózií“, tak zostane zbor plný hlboko zranených ľudí s množstvom vedľajších škôd.

Hoci mnohí vodcovia v cirkvi zaujímajú veľmi obľúbený postup, kedy sa začnú k Bohu modliť, aby vyriešil situáciu s daným páchatel'om hriechu, čo je nevyhnutná súčasť procesu. Avšak v takýchto prípadoch to nie je celkom biblický prístup, pretože mnohí vodcovia sa týmto spôsobom len jednoducho zbavujú zodpovednosti vedenia Božieho stáda. Boh v skutočnosti očakáva, a to nie len od tých, ktorí sú priamo vo vedení zboru ale aj od každého jednotlivca v zbore, aby vodcovia prevzali zodpovednosť za hriechy svojho zborového spoločenstva (1. Korinským 5:9-13).

Naposledy sme sa venovali tomu, aké hriechy je potrebné podrobiť cirkevnej disciplíne. Rovnako sme načrtli aj to, aký by mal byť prvotný postup a že každý jeden člen zboru má zodpovednosť konfrontovať hriech v spoločenstve. Teraz sa pozrieme na prvý krok v cirkevnej disciplíne.

Prvý krok

Ak spozorujeme situáciu, ktorá si vyžaduje cirkevnú disciplínu, našou povinnosťou je zahájiť tento proces. Ako by sme ale mali začať? Ježiš nám na toto poskytuje odpoveď: „*Keby tvoj brat zhrešil proti tebe, chod' a pokarhaj ho medzi štyrmi očami. Ak ťa poslúchne, získal si svojho brata.*“ (Matúš 18:15). Preložené sloveso „chod“ je v pôvodnom jazyku v prítomnom čase a v rozkazovacom spôsobe. Z toho je zrejmé, že sa jedná o príkaz a nie o odporúčanie. Nie je to len jedna z možností. Ak vidíš svojho brata hrešiť, musíš ísť.

Pán Ježiš však veľmi jasne hovorí, že tento prvý krok musíme robiť „*medzi štyrmi očami*“. V tejto prvej fáze nie je vôbec potrebné zainteresovať aj niekoho iného. Nerozoberajte priestupok svojho brata s inými, dokonca ani pod rúškom hľadania si modlitebnej podpory. Len chod' v tichosti za svojim bratom a povedz mu o jeho previnení osamote, len medzi vami dvomi.

Disciplinovanie je obzvlášť ťažké pri blízkych priateľoch, pretože je v stávke veľmi veľa. Tí, ktorí vás poznajú najlepšie, môžu v návale emócií reagovať tým, že vyťahnu nejaký hriech, ktorý ste spáchali vy. Rovnako je to však ťažké aj s ľuďmi, ktorých nepoznáte veľmi dobre. Môžeme si pomyslieť: „Kto som ja, aby som sa miešal do života tejto osoby?“ Na jednej strane sme vydesení myšlienkou konfrontovať svojich blízkych priateľov, na druhej strane však máme tendenciu byť ľahostajnými voči ľuďom, ktorých nepoznáme veľmi dobre. Nech už je situácia akákoľvek, musíme mať na pamäti Kristov príkaz z Matúša 18:15 a nesmieme robiť v tejto veci kompromisy len na úkor svojho pohodlia a na úkor nejakých vžitých spoločenských noriem.

Grécke sloveso použité vo vete „chod' a pokarhaj ho“ je sloveso, ktorého význam nám popisuje proces, kedy dávame do svetla niečo, čo bolo v tme. Jedná sa o presné a jasné vyjadrenie priestupku, ktorého sa človek dopustil. Nemusí to však bezvýhradne znamenať, že by si tento človek nebol vedomý svojho hriechu. Tento proces nie je obmedzený len na hriech nevedomosti. Skôr tento pojem znamená, že máme dotýčnemu oznámiť hriech, ktorý sme si všimli, aby si mohol uvedomiť, že jeho hriech už viac nie je skrytý. Aby si mohol uvedomiť, že sa bude musieť zodpovedať z tohto hriechu. Ak si myslel, že jeho hriech je skrytý, musí si uvedomiť, že bol odhalený. Ak si dovtedy myslel, že môže hrešiť bez následkov, teraz si musí uvedomiť, že sa bude musieť za svoj hriech zodpovedať.

Ak sa tento prvý krok cirkevnej disciplíny skončí pokáním, tak daný problém môžeme hneď uzavrieť s vedomím, že sme „získali svojho brata.“ Nič iné už potom nemusíme ďalej robiť. Samozrejme, mali by sme povzbudiť páchatel'a hriechu k tomu, aby skutočnosť pokánia preukázal tým, že urobí všetko pre to, aby napravil škody, ktoré napáchal.

Ak je v nejakých veciach potrebná náprava, tak ho treba povzbudiť k tomu, aby sa o ňu snažil. Ak bol niekto jeho hriechom priamo zranený, mal by ísť za tým človekom a žiadať o zmierenie (Matúš 5:23-24). Ak naozaj učinil skutočné pokánie, tak by sa vec mala vyriešiť. Nikto, kto nebol zainteresovaný, nemusí o ničom ani vedieť. Žiadny ďalší krok v disciplinovaní nie je potrebný. Môžete sa tešiť z toho, že ste získali svojho brata naspäť.

V ideálnom prípade by súkromná konfrontácia mala byť tým prvým aj posledným krokom. Bohužiaľ, realita je taká, že mnoho prípadov si vyžaduje aj ďalší krok v disciplinovaní, na ktorý sa bližšie pozrieme v ďalšom článku.

5. Cirkevná disciplína: Konfrontácia so svedkami

Hriech, z ktorého nie je činené pokánie, je smrteľnou duchovnou rakovinou. Nemôžeme dovoliť, aby takýto hriech oslaboval a poškodzoval Kristovo telo. V Matúšovi 18. kapitole nám Pán Ježiš jasne popísal viac-stupňový proces, ako sa máme vysporiadať s hriechom v cirkvi. Začína to súkromnou konfrontáciou „jeden na jedného“ v 15. verši. Pretože nie každý učiní pokánie po viacerých súkromných konfrontáciách, Pán Ježiš nám opisuje ďalší krok v procese disciplinovania v 16. verši:

„Ak tá neposlúchne, vezmi so sebou ešte jedného alebo dvoch, aby všetko bolo zistené svedectvom dvoch alebo troch svedkov.“ Matúš 18:16 (ESV)

Niekedy sa stane, že sa vinný brat odmietne poučiť po súkromnom pokarhaní. Môže napríklad popierať svoju vinu, môže úmyselne pokračovať v hriechu alebo sa môže snažiť

nejakým spôsobom zakryť svoj hriech. Nech je jeho reakcia akákoľvek, pokiaľ nenastalo pokánie - a za predpokladu, že sme si stále istí jeho vinou - musíte zobrať so sebou jedného alebo dvoch ďalších veriacich a opäť ho konfrontovať.

Prítomnosť jedného alebo dvoch ďalších ľudí je potrebná z dvoch dôvodov. Prvý je ten, že sa na vinníka stupňuje tlak. Ľudia, ktorých si zoberiete so sebou, už naznačujú zainteresovanosť zborového spoločenstva. Je to varovný náznak toho, že keď vinník neprestane hrešiť alebo neučiní pokánie, tak dôsledky jeho rozhodnutia budú stále ťažšie. Opäť je dôležité si pripomenúť, že aj v tomto prípade je hlavným cieľom získanie brata späť. Prvý krok by nemal byť len jednorázovou záležitosťou, ale mal by to byť láskavý a trpezlivý opakujúci sa proces. A podobne by to malo byť aj v prípade tohto druhého kroku.

Druhým dôvodom, prečo je dôležité v tomto kroku zainteresovať viacerých, je, aby nám títo ľudia poslúžili ako svedkovia. Princíp dvoch svedkov bol uzákonený ešte v Mojžišovom zákone (5. kniha Mojžišova 19:15). Dôvod je jednoduchý: Svedkovia sú potrební kvôli tomu, aby bolo možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vysloviť nejaký rozsudok. Svedkovia sú tiež akýmsi varovným signálom toho, že keď vinník nebude činiť pokánie, tak celý proces sa môže skončiť odsúdením a vylúčením zo zboru.

Na základe tohto si však niektorí kladú otázku, či svedkovia, ktorých si máme prizvať ku konfrontácii, musia byť svedkami, ktorí sú si tiež vedomí páchatel'ovho hriechu rovnako ako my. Z kontextu tohto textu však vyplýva, že to nie je tak myslené, pretože keby si boli vedomí hriechu páchatel'a, tak na základe 15. verša by museli aj oni dotyčného súkromne konfrontovať.

Je úplne bežné, že páchatel', ktorý je konfrontovaný, poprie svoje previnenie a z tohto dôvodu je potrebné, aby bol prítomný aj nejaký svedok, ktorý môže poslúžiť ako objektívny

dôkaz pri vynášaní prípadného rozsudku. Starozákonný princíp zo 16. verša stále platí. Každá skutočnosť musí byť podložená svedectvom najmenej dvoch alebo troch svedkov. Pretože keby sa spor dostal do roviny, kde nebudú žiadne hmatateľné dôkazy okrem slova obvineného proti slovu žalobcu, svedkovia sú dôležití, aby bolo možné správne rozsúdiť spor.

Veľmi ľahko môže nastať situácia, kedy páchatel' bude neustále popierať obvinenia proti sebe a bude odmietať činiť pokánie. Práve vtedy musia byť privedení svedkovia, ktorí môžu dosvedčiť, že páchatel' bol konfrontovaný so svojim hriechom a napriek tomu nečinil pokánie. Nemusia to byť svedkovia, ktorí nevyhnutne videli hriech obvineného, skôr sú svedkami toho, že tento páchatel' bol konfrontovaný správne. V prípade, že by bolo potrebné hriešnika konfrontovať pred celým zhromaždením (Matúš 18:17 ESV), budú schopní dosvedčiť, že bol konfrontovaný najprv súkromne. Sú svedkami hlavne toho, že disciplinárny proces prebehol podľa biblického postupu. Prítomnosť týchto svedkov je pre ochranu toho, kto je konfrontovaný, a rovnako aj na ochranu toho, kto konfrontuje.

Človek nemôže byť obvinený pred celým zhromaždením z nejakého hriechu na základe svedectva jedného človeka. Môže nastať situácia, kedy sa svedkovia môžu stať svedkami v prospech obvineného, pokiaľ jednanie žalujúceho bolo príliš kruté alebo nespravodlivé.

Ak by však jednanie žalujúceho zodpovedalo biblickému postupu pri disciplinovaní a obvinený by aj napriek tomuto bol stále zatvrdilý a celý proces by sa musel dostať až do tretieho stupňa, tak v tom prípade je za potreby mať nejakých svedkov.

Vo väčšine prípadov ľudia už v tomto druhom kroku reagujú pokáním. Ak sa to skutočne stane, vec je vyriešená. Avšak aj to len za predpokladu, že svoje pokánie, tak ako aj v prvom kroku, musí preukázať tým, že jeho snahou bude

napraviť škody, ktoré spôsobil svojim hriešnym správaním. V takomto prípade by bolo veľmi nevhodné rozširovať okruh zainteresovaných ľudí okrem tých, ktorí už boli zainteresovaní ako svedkovia.

„Bratia moji, ak niekto medzi vami zblúdi od pravdy a iný ho obráti, vedzte, že kto obráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni mu dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov.“ Jakub 5:19-20

Prikryť hriech a nerozširovať ho ďalej je tou správnou a láskavou reakciou voči hriešnikovi, ktorý učiní pokánie. Bohužiaľ, ako aj v prvom prípade, pokiaľ hriešnik nečiní pokánie, je potrebné v tomto disciplinárnom procese pokračovať ďalším krokom, o ktorom si povieme v nasledovnom článku.

6. Cirkevná disciplína: Konfrontácia pred celým zhromaždením

Moderný evanjelikalizmus dnes trpí pod ťarchou mnohých členov zborov, ktorí neustále zotrávajú v hriešnom životnom štýle bez pokánia. Takýto spôsob života je deštruktívny a nákazlivý a môže ovplyvniť niekoľko veriacich alebo dokonca aj celé zhromaždenie. Je povinnosťou každého kresťana chrániť zbor pred takýmto nekontrolovaným hriechom tým, že bude vykonávať disciplínu opísanú Pánom Ježišom Kristom v Matúšovi 18. kapitole.

Prvým krokom v tomto Ježišovom modeli je súkromná konfrontácia hrešiaceho člena. Ak nedôjde k pokániu, ďalším krokom je konfrontácia hriešnika s jedným alebo dvoma svedkami. Ak aj po tomto kroku odmietne hriešnik činiť

pokánie, Ježišove príkazy sú jasné: „*Ak ich neposlúchne, povedz to cirkevnému zboru.*“ (Matúš 18:17)

Z pragmatického uhla pohľadu existuje niekoľko dôvodov, prečo by sa tento krok nemal praktizovať: Je to kruté, ľudia sa urazia, je to strápanie osoby, poškodí to vzťahy. Poškvrní to obraz cirkvi v očiach sveta. Čo ak karhaný človek zažaluje zbor? Taký rázny disciplinárny proces môže spôsobiť horkosť a odmietavý postoj v očiach neveriacich. Ľudský hriech je najlepšie riešiť v tichosti, bez priťahovania pozornosti.

Napriek tomu proti všetkým týmto argumentom stojí jeden obzvlášť silný argument, prečo by sa tento krok nemal vynechávať v procese cirkevnej disciplíny: Pretože to prikázal Kristus. Toto je jednoduchá skutočnosť pre každého, kto chce naplno uctievať Krista ako Pána.

Chcem opäť pripomenúť, že hlavným cieľom cirkevnej disciplíny je získať hriešnika späť. Rovnako je to cieľom aj v tomto kroku. Úlohou zboru je teda pristupovať k hriešnikovi nie s posmešným, ponižujúcim alebo povýšeneckým postojom, ale s láskyplným postojom a túžbou pomôcť tomuto hriešnikovi činiť pokánie.

Každý jeden krok v tomto procese má rovnaký cieľ. V tomto štádiu je zapojených opäť viac ľudí, aby bolo možné efektívnejšie pracovať na hriešnikovom pokání. V podstate sa na hriešnika upierajú oči celého zhromaždenia.

V tomto kroku je obzvlášť jasne vidieť, že cirkevná disciplína je zodpovednosťou každého jedného člena zboru. Nie je to len vecou jednotlivca. Nie je to len zodpovednosťou kazateľa alebo staršovstva. Je to spoločná záležitosť. Takýto postoj je dobrou obranou proti zneužívaniu právomoci v zhromaždení, ako o tom píše aj apoštol Ján:

„Písal som cirkevnému zboru, ale Diotrefes, ktorý chce byť prvý medzi nimi, nás neprijíma. Preto keď prídem,

spomeniem jeho skutky, ktoré pácha, keď nás zlými slovami ohovára a ani na tom nemá dosť, ale ani sám neprijíma bratov, a tým, ktorí by ich chceli prijímať, zabraňuje a vylučuje ich z cirkevného zboru.“ 3. Jána 1:9-10

Z tohto textu je zrejmé, že Diotrefes zneužíval svoju moc a vplyv v zbore, aby odvrátil ľudí a dokonca aby ich mohol samovoľne exkomunikovať. Tento problém pretrváva dodnes, kedy mnohí pastori zneužívajú svoju autoritu k tomu, aby mohli svojvoľne vyhadzovať ľudí zo staršovstva alebo aby mohli len tak exkomunikovať ľudí, ktorí sa im nepáčia. Takýto rozsudok nemôže vyniesť len sám jeden človek. Cirkevná disciplína je spoločnou vecou celého zhromaždenia a preto ešte pred tým, ako bude niekto exkomunikovaný, musí byť do celého procesu vtiahnuté celé spoločenstvo. Jedine po tom, ako sa každý jeden člen zboru už pokúsil priviesť hriešnika k pokániu, je možné tohto člena vylúčiť zo spoločenstva.

Koniec koncov, celý zbor je ovplyvnený hriechom páchatel'a. Ak nakoniec po tomto tlaku bude hriešnik činiť pokánie, tak je úlohou celého spoločenstva mu preukázať lásku a odpustenie. Presne toto prikazuje Pavel v 2. liste Korintským 2:5-8:

„Ak teda niekto spôsobil zármutok, nie mňa zarmútil, ale, aby som mu nepriťažil, zarmútil čiastočne všetkých vás. Dosť mal na pokarhaní, ktoré sa mu dostalo od väčšiny. Takže teraz mu radšej už odpustte a potešte ho, aby si pre prílišný zármutok azda nezúfal. Preto vás napomínam: dokazujte mu lásku!“

Celý korintský zbor bol nakoniec zainteresovaný do karhania tohto hriešnika. Očividne hriešnik, ktorý je opisovaný v tomto texte, nakoniec učinil pokánie. A z toho dôvodu

povedal Pavel v podstate toto: „Takže teraz, keď sa už odvrátil od hriechu, nevyhýbajte sa mu a nekarhajte ho. Namiesto toho ho objímte a preukážte mu lásku.“ Získali svojho brata späť.

Je smutné, že aj napriek všetkým trom stupňom cirkevnej disciplíny sú momenty, kedy hriešnik tvrdohlavo odmieta činiť pokánie. Pre takéto situácie nám náš Pán nariadil posledný a radikálny krok v procese disciplíny, na ktorý sa pozrieme v ďalšom článku.

7. Cirkevná disciplína: Exkomunikácia

Len pred nedávnom rozhodol jeden federálny sudca, že kalifornský zákon o treste smrti je protiústavný. Dôvod? Trestný zákon je tak nesystematický, že čakacia doba na vykonanie trestu smrti môže trvať niekedy aj desaťročie. A sudca uznal, že tak dlhá čakacia doba je oveľa krutejšia ako samotný trest smrti.

Na tomto príklade neefektívneho systému sa môžeme naučiť jednu lekciu: Takto narušený právny systém je jedným z dôvodov nekontrolovaného nárastu kriminality a nedodržiavania zákona. Kriminálni nemajú už skoro vôbec žiadny strach z trestu. Rozsudky sú oveľa miernejšie ako samotný zločin. Väzenie má malý vplyv na väzňov. Preplnené väznice majú častokrát za následok predčasné prepúšťanie väzňov, ktorí sa dopustili závažných zločinov.

Hoci rozsudky voči zločincovi a cirkevná disciplína sú úplne odlišné veci, môžeme sa z nich naučiť jednu dôležitú vec: Rastúci hriech v zbore je čiastočne spôsobený neochotou mnohých vedúcich zboru a starších praktizovať náročný proces cirkevnej disciplíny.

Tragickou skutočnosťou života v hriešnom svete je absencia praktizovania cirkevnej disciplíny. Je veľmi nepravdepodobné, že by miestny zbor nejakým spôsobom

unikol zodpovednosti reagovať na zjavný hriech disciplínou. Spomínaná cirkevná disciplína je opísaná v Matúšovi 18:15-20. Toto je jediná spravodlivá reakcia na hriech niektorého z členov zboru, ktorý nemôže byť prehladnutý, ak nejakým spôsobom ublížil alebo poškodil Kristovo telo (cirkev, zbor). Celý proces disciplíny musí byť zahájený v prvom rade súkromnou konfrontáciou. Keď hriešnik odmietne činiť pokánie, tak ďalšia konfrontácia by mala prebiehať v prítomnosti svedkov. Ak aj po tomto kroku si zachová odmietavý postoj k pokániu, tak musí byť do tohto procesu zahrnuté celé spoločenstvo.

Ak aj po týchto troch krokoch naďalej odmieta činiť pokánie, posledným krokom v cirkevnej disciplíne je exkomunikácia alebo vylúčenie zo zborového spoločenstva: „*Ak neposlúchne ani cirkevný zbor, nech ti je ako pohan a colník.*“ (Matúš 18:17). Tieto slová neznamenujú to, že tým človekom máme hromadne začať opovrhovať. Nie je to ani príkaz k tomu, aby sme s týmto človekom zaobchádzali zle a kruto. Jednoducho to znamená, že toho človeka máme brať ako neveriaceho. Opakované zatvrdenie si svojho srdca nás vyzýva k pochybovaniu o jeho viere. Od tohto momentu by teda mal byť takýto človek vnímaný ako objekt evanjelizácie a nie ako súrodeneц v Kristovi.

Čo znamená exkomunikácia

Prakticky to znamená odvolanie alebo zrušenie členstva. Už sa viac nemôže považovať za súčasť Kristovho tela. Má byť považovaný za neveriaceho a preto by nemal mať možnosť zúčastňovať sa na požehnaniach a výhodách plynúcich zo života v kresťanskom spoločenstve. Rovnako by nemal mať právo prijímať Večeru Pánovu ani nijako inak vystupovať verejne v zbore. Presne toto znamená slovo exkomunikácia.

Musíme mať na pamäti, že aj exkomunikácia je krokom k získaniu tohto hriešnika pre Krista a preto nás tento krok

neoprávňuje k tomu, aby sme s týmto človekom zaobchádzali hrubo a pohrdavo. Popravde, príkladom by nám mal byť Kristus, ktorý pristupoval k pohanom a vyberačom daní s láskou.

Rovnako aj náš prístup k tým, ktorí boli exkomunikovaní, by mal byť charakterizovaný súcitom a láskavosťou. Je však veľmi dôležité poznamenať, že ak by tento človek naďalej hrešil a naďalej by svoj život navonok spájal s Kristom, poškodzoval by tým Kristovo meno ako aj samotné spoločenstvo. Vtedy je dôležité prerušiť akýkoľvek vzťah s touto osobou a netváriť sa, ako keby sa nič nestalo. V takomto prípade je dokonca nutné mu zakázať vstup do spoločenstva, aby sme vyslali jasný signál jemu aj pozorujúcemu svetu, že nekajúci hriešnik nemá miesto v Kristovom tele.

Pavel napísal v 1. liste Korintským 5:9-11 toto:

„Napísal som vám v liste, aby ste sa nestýkali so smilníkmi. Nie so smilníkmi tohto sveta vôbec, ani s lakomcami, vydieračmi alebo modloslužobníkmi, ved' tak by ste museli ujsť zo sveta.“

Inými slovami, kvôli pokrivenému posolstvu vysielaného niekým, kto zároveň prehlasuje vieru v Krista a pritom žije svoj život v neposlušnosti voči Kristovi, čiara musí byť napísaná tak jednoznačne, ako sa len dá. S nekajúcimi ľuďmi, ktorí sa navonok označujú za kresťanov, máme mať čo možno najmenšie až žiadne spojenie. Dôvodom takéhoto správania je úprimná snaha o očistenie Kristovho mena a o očistenie Jeho evanjelia v očiach tých, ktorí vidia falošný obraz kresťanstva.

Znovu, našou úlohou nie je správať sa voči týmto nekajúcim ľuďom nepriateľsky. Našou úlohou je im čo najjasnejšie poukázať na to, že vedomý hriech je nezlučiteľný s kresťanským spoločenstvom. Pretože sa takýto človek

navonok identifikuje s Kristom a nazýva sa tzv. „bratom“, je nesmierne dôležité, aby spoločenstvo ako celok spoločne, jednotne a jasne ukázalo, že rebélia tohto človeka voči Kristovi je nezlučiteľná s tým, čo požaduje spasiteľná viera v Krista.

Dokonca aj v tomto bode je primárnym cieľom získanie hriešnika pre Krista. V 2. liste Tesalonickým sa píše: *„Nepokladajte ho však za nepriateľa, ale privedte ho k rozumu ako brata.“* V určitom zmysle ste ho nikdy nepustili, pretože hoci ste ho vylúčili zo spoločenstva, malo by byť vašou túžbou ho neustále volať ku Kristovi a keby dotyčný hriešnik v ktoromkoľvek okamihu učinil pokánie, tak je dôležité ho s láskou prijať späť do spoločenstva ako súrodenca v Kristovi. Ale až do momentu, kým neučiní pokánie, musí byť považovaný za niekoho, kto je mimo.

Napríklad aj apoštol Pavel prikázal Korintskému zboru, aby exkomunikovali zo svojho stredu človeka, ktorý spáchal incest. Pavel napísal:

„Vôbec počuť, že je medzi vami smilstvo, a to také smilstvo, akého niet ani medzi pohanmi, totiž aby niekto žil s manželkou otcovou. A vy sa ešte nadúvate, nie aby ste sa radšej rmútili a vyvrhli spomedzi seba toho, čo sa dopustil takého skutku!“ 1. Korintským 5:1-2

Z tohto textu nie je známe, aké všetky kroky boli vykonané pre to, aby bol tento hriešnik privedený k pokániu. Je však zrejmé, že jeho hriech bol známy už celému spoločenstvu a on napriek tomu pokračoval v tomto nesmierne nemorálnom čine. Jeho exkomunikácia mala byť vykonaná už dávno. Preto Pavel so svojou apoštolskou autoritou prikazuje exkomunikáciu tohto muža:

„Hoci telesne vzdialený ale duchom prítomný, som už rozsúdil, ako keby som bol prítomný: Zídme sa v mene

Pána Ježiša, vy a môj duch s mocou nášho Pána Ježiša, a toho, čo sa niečoho takého dopustil, vydajme satanovi na zahubenie tela, aby duch bol zachránený v deň Pánov.“ 1. Korintským 5:3-5

Účel exkomunikácie v živote hriešnika

Pavlove slová sú tvrdé, ale poskytujú nám náhľad na to, čo v skutočnosti znamená exkomunikácia. Hrešiaca osoba má byť „*vydaná satanovi na zahubenie tela.*“

Inými slovami, hriešnik je vydaný do satanom kontrolovaného systému plného hriechu a neviazanosti, ktorý si sám zvolil a kde bude môcť zakúsiť v plnosti následky svojho hriechu. Exkomunikovaný človek takýmto spôsobom môže padnúť až do najväčších hlbín svojho hriechu pred tým, než učiní pokánie. V tomto poslednom kroku cirkevnej disciplíny odovzdáva zbor hriešnika jeho vlastnej hriešnej prirodzenosti.

Všimnite si, že Pavel popisuje potenciálny konečný výsledok hriechu ako „*zahubenie tela.*“ Hriech, obzvlášť ten bezuzdný a telesný, si často berie daň na zdraví človeka. Prirodzenými následkami hriechu môžu byť rôzne choroby alebo dokonca aj smrť (1. Korintským 11:30). Ak je tento hriešnik skutočne kresťanom, takáto hrozba by mala byť obrovskou motiváciou k pokániu. Opäť, hlavným cieľom takéhoto konania je pokánie a obnova hriešnika.

Účel exkomunikácie v zborovom živote

Druhým cieľom pri tomto poslednom kroku je čistota cirkvi. Hriech, z ktorého nie je učinené pokánie je ako kvas. Keď je tolerovaný, tak postupne prenikne do celého spoločenstva. „*Či neviete, že málo kvasu nakvasí celé cesto? Vyčistite starý kvas, aby ste boli novým cestom, veď ste nenakvasení...*“ (1. Korintským 5:6-7). Nekajúci hriešnik musí byť vyňatý zo spoločenstva pre dobro celého spoločenstva.

Keby si evanjelikálne zbory dali pevný záväzok dodržiavať cirkevnú disciplínu podľa biblických štandardov na znak poslušnosti Kristovi, radikálne by sa očistila celá cirkev po celom svete. Cirkev by sa stala bezpečnejším miestom pre výchovu nových duchovných vodcov a bolo by omnoho jednoduchšie aj pre okolitý svet vidieť rozdiel medzi sebou a kresťanmi.

Pre mnohých starších je odrádzajúce urobiť konečné rozhodnutie vylúčiť niekoho zo zboru. Popri tomto všetkom sa môžeme pýtať: Schvaľuje vôbec Boh, aby bol nejaký člen cirkvi exkomunikovaný? Pán Ježiš veľmi jasne odpovedal na túto otázku, ale na to sa pozrieme v nasledujúcom článku.

8. Božie konanie v cirkevnej disciplíne

Kristovo vyučovanie v evanjeliu podľa Matúša 18:15-17 opisuje jasné pokyny pri praktizovaní cirkevnej disciplíny. Povedal som to už veľakrát v tejto sérii článkov, ale nedá mi to nepovedať ešte raz, pretože je to veľmi dôležité: Zámerom cirkevnej disciplíny musí byť vždy získanie nerozumného brata späť. Našimi motívmi nikdy nemôže byť pohrdanie alebo škodoradosť. Láska ku Kristovi, k Jeho cirkvi, k Jeho evanjeliu a láska jeden k druhému od nás vyžadujú to, aby sme sa voči akémukoľvek hriechu postavili rázne, ale zároveň aby sme k hrešiacemu bratovi alebo sestre pristupovali s veľkou láskou.

Milovať hriešnika, ktorý vyznáva Krista znamená, že nedovolíme, aby sa rakovina hriechu šírila v ňom samotnom a okolo neho. Prostredníctvom série láskavých a súcitiacich konfrontácií sa musíme snažiť o jeho záchranu od sebaklamu a diablových nástrah. Ako sme už videli v predošlých článkoch, takáto konfrontácia začína vždy medzi štyrmi očami, jeden na jedného. Pokiaľ odmietne tieto súkromné konfrontácie, je potrebné vtiahnuť do toho jedného alebo

dvoch svedkov. Ak aj napriek tomu pokračuje vo svojej rebélii, musíme celú záležitosť predniesť pred celý zbor. Pretrvávajúca nekajúcnosť nakoniec môže vyústiť až v exkomunikáciu. Avšak ak v hociktorom z týchto krokov by sa brat odvrátil od svojich hriechov, je nutné celý proces zastaviť a odpustiť tomuto hriešnikovi. Toto sú tie štyri kroky, ktoré nám Pán Ježiš nariadil konať.

Božia prítomnosť v procese cirkevnej disciplíny

Avšak Pánove pokyny na ochranu čistoty cirkvi nekončia 17. veršom. Pán Ježiš pokračuje ďalej a hoci pre mnohých kresťanov sú tieto Jeho slová dobre známe, ich význam je však často zabudnutý alebo úplne ignorovaný:

„Veru, hovorím vám: Čokoľvek zviažete na zemi, bude zviazané na nebi, a čokoľvek rozviažete na zemi, bude rozviazané na nebi. A zase vám hovorím: Ak sa dvaja z vás dohodnú na niečom na zemi, že budú prosiť o to, dostane sa im toho od môjho Otca, ktorý je v nebesiach. Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.“ Matúš 18:18-20

Tieto verše sú veľmi často vytrhávané z kontextu a sú používané na potvrdenie Božej prítomnosti aj v malom kruhu veriacich a pri rôznych modlitebných skupinkách. Sú to však verše, ktoré sa obzvlášť týkajú cirkevnej disciplíny. Pán Ježiš v nich poukazuje na Božie konanie v celom procese cirkevnej disciplíny.

„Čokoľvek zviažete“ a „čokoľvek rozviažete“ sú slová odkazujúce na verdikt vyplývajúci z cirkevnej kázne. Zväzovanie a rozväzovanie boli rabínske výrazy, ktoré boli učeníkom Pána Ježiša veľmi dobre známe. Boli odkazmi na otroctvo hriechu a na oslobodenie z neho. Pán Ježiš tým jasne

povedal, že aj nebesá súhlasia s verdiktom správne vykonanej cirkevnej disciplíny.

Slovesné časy použité v 18. verši sú doslovnými obrazmi. Myšlienka tohto verša nesúvisí s tým, že by nebesá sledovali priebeh disciplíny. Myšlienka spočíva v tom, že keď je proces disciplíny vykonaný správne, tak to, čo sa na zemi vykonalo, sa uskutočnilo aj v nebi. Toto je koniec koncov aj jednou z prosieb v modlitbe Pánovej: „*Bud' vôľa Tvoja ako v nebi tak i na zemi!*“ (Matúš 6:10). Ak má byť Božia vôľa vykonaná tak isto na zemi ako aj v nebi, musí byť cirkevná disciplína vykonaná správne.

Tento prísľub je mienený ako povzbudenie. Príliš mnoho ľudí si totiž myslí, že konfrontovať človeka s hriechom je neláskavé. Pravda je však taká, že keď zbor poctivo vykonáva cirkevnú disciplínu tak, ako ju prikázal Kristus, tak v podstate robí nebeské dielo na zemi. Týmto spôsobom preukazuje zbor lásku ku Kristovi a zároveň aj lásku voči hriešnikovi.

19. verš je tiež veľmi často zle chápaný. Grécke slovo preložené ako „dohodnú“ je rovnaké slovo, z ktorého je odvodené aj slovo „symfónia“. Doslova to znamená byť „v dokonalom súlade“ alebo „v dokonalej zhode“. Či už je verdikt kladný alebo záporný, pokiaľ je celé spoločenstvo v súlade s rozhodnutím - ale hlavne keď sú v súlade „dvaja alebo traja svedkovia,“ na základe ktorých výpovedí sa rozhoduje o tom, či dotýčny učinil pokánenie alebo nie - tak s tým je v súlade a v súhlase aj nebeský Otec.

Neznamená to, že keď sa dvaja dohodnú na nejakom modlitebnom námete a prosia zaň, Boh je automaticky povinný vypočuť ich modlitbu. Tí „dvaja“ v 19. verši sú dvaja svedkovia, ktorých svedectvo je v úplnej zhode. Ak sú rovnako v zhode s Božou vôľou, teda keď uplatňujú na hriešnikovi cirkevnú disciplínu správnym biblickým spôsobom, tak si môžu byť istí, že aj sám Boh koná v ich strede.

V 20. verši Ježiš len opakuje toto isté zaslúbenie: „*Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi.*“ (Matúš 18:20)

Napriek tejto skutočnosti je 20. verš častokrát citovaný v súvislosti s Kristovou prítomnosťou napríklad na modlitebných stretnutiach alebo na domácich skupinkách, čo je nesprávna interpretácia tohto verša. Boh je všadeprítomný, takže je jedno či sa modlí niekto osamote alebo či sa modlia päťdesiati. Ale v tomto kontexte slová „dvaja alebo traja“ nám poukazujú na dvoch alebo troch svedkov zo 16. verša. A tento verš nehovorí len o Ježišovej prítomnosti, ale hovorí a priamej účasti na tomto disciplinárnom procese. Je priamo zapojený do disciplíny, ktorú vykonáva zbor, čo je hrozivou realitou pre toho, kto odmieta činiť pokánie, ale zároveň bohatým uistením pre tých, ktorí musia viesť tento proces.

Ako sme videli, počas celého procesu cirkevnej disciplíny je hlavným cieľom získať hrešiaceho brata alebo sestru naspäť. Tento cieľ nemáme nikdy stratiť zo zreteľa, dokonca ani keby bol niekto exkomunikovaný. Ak by sa kedykoľvek hriešnik odvrátil od svojich hriechov a učinil by pokánie, je našou úlohou mu odpustiť a preukázať súcit, aby sme náhodou nezabudli na veľkú lásku a súcit, ktorú nám preukázal Kristus, keď zomrel za nás na kríži. Pokým ale zostáva v nepokání a v otvorenej rebélii voči Bohu, nemožno ho nazývať súrodencom v Pánovi.

Hoci proces cirkevnej disciplíny môže byť bolestivý a dokonca môže zlomiť aj srdce, veriaci musia mať na pamäti, že čistota cirkvi je Bohom daná priorita. Keď budeme nasledovať vzor, ktorý nám On sám dal, môžeme si byť istý, že On sám pracuje uprostred nás a skrze nás dokončí dielo svojej vôle.

John MacArthur

Tento materiál pôvodne vyšiel v rozšírenej knižnej podobe s názvom „[The Freedom and the Power of Forgiveness](#)“ (preklad: Sloboda a moc odpustenia). Preložené zo stránky zboru Johna MacArthura, Grace Community Church v Los Angeles, USA: www.gty.org. Všetky práva patria tomuto zboru. Linky pôvodných článkov (stránka „Grace to You“):

1. Nepochopenie cirkevnej disciplíny

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140818>

2. Miesto a účel cirkevnej disciplíny

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140820>

3. Tvoja osobná zodpovednosť v cirkevnej disciplíne

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140821>

4. Cirkevná disciplína: Súkromná konfrontácia

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140825>

5. Cirkevná disciplína: Konfrontácia so svedkami

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140827>

6. Cirkevná disciplína: Konfrontácia pred celým zhromaždením

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140828>

7. Cirkevná disciplína: Exkomunikácia

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140902>

8. Božie konanie v cirkevnej disciplíne

Preložené z: <https://www.gty.org/library/blog/B140904>

Táto brožúra spolu s mnohými ďalšími materiálmi je k dispozícii na stránke <http://www.pravdavaske.sk/>.

Okrem webovej stránky nás nájdete aj na:

Facebook: <http://www.facebook.com/pravdavaske>

Youtube: <http://www.youtube.com/pravdavaske>

Twitter: <http://www.twitter.com/pravdavaske>

